

РЕШЕНИЕ

№ 338

гр. Сливен, 24.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – СЛИВЕН, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Петя В. Петрова - Светиева

при участието на секретаря Пенка М. Стоянова
като разгледа докладваното от Петя В. Петрова - Светиева Гражданско дело № 20232230105067 по описа за 2023 година

Производството е образувано по предявени обективно съединени искове, намиращи правното си основание в чл. 10, ал.1 от ЗПК, вр. чл. 22 от ЗПК, вр. с чл. 146, ал.1 от ЗЗП, чл. 26 от ЗЗД и по чл. 55, ал.1, предл. 1 от ЗЗД, вр. с чл. 23 от ЗПК, вр. чл. 22 от ЗПК за прогласяване на нищожността Договор за кредит № 9776802018 от 04.02.2021 година, като противоречащ на императивните изисквания на Закона за потребителския кредит и Закона за защита на потребителите, евентуален иск за прогласяване нищожността на клаузата за неустойка Договор за кредит № 9776802018 от 04.02.2021 година, осъдителен иск за заплащане на сумата 113,30 лева, представляваща недължимо платена сума по договора за потребителски кредит, ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба до окончателното изплащане, както и евентуален осъдителен иск за сумата 90,00 лева, недължимо платена „такса разглеждане“, ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба до окончателното изплащане.

В исковата молба се твърди, че между ищцовата страна и ответното дружество е сключен договор за паричен заем, като се сочат и заплатените от ищцата суми в изпълнение на договорните клаузи. Твърди се, че договорът е

нищожен на основание чл. 22 от ЗПК вр. чл. 26 от ЗЗД, като в няколко пункта излага подробно доводи и съображения за недействителност на договора. Аргументира и твърдения за нищожност на клаузата за неустойка във връзка с предявения евентуален иск.

От съда се иска да постанови решение, с което да прогласи нищожността на договора, както и да осъди ответника да заплати процесната сума като недължимо платена. При условията на евентуалност се иска постановяване на решение, прогласяващо нищожността на клаузата „такса разглеждане“, както и осъждането на ответника да заплати недължимо платената по нищожната клауза сума. Претендират се присъждане на направените по делото разноски.

От страна на ответното дружество е постъпил отговор на исковата молба, с който се оспорва основателността на исковите претенции, като се излагат конкретни аргументи и съображения, целящи опровергаване на изложените в исковата молба твърдения.

В съдебно заседание ищцовата страна не се явява и не се представлява. Изразено е писмено становище съгласно, което исковите претенции се поддържат изцяло и се иска за уважаването им. Претендира се за присъждане на направените по делото разноски и се представя списък по чл. 80 от ГПК.

Ответното дружество не се представлява в съдебно заседание. Депозирано е писмено становище съгласно, което исковите претенции се оспорват по съображенията, изложени в отговора на исковата молба и се иска отхвърлянето им.

От събраните по делото доказателства, съдът прие за установено от фактическа страна следното:

По делото не е спорно, че по силата на Договор за кредит № 9776802018 от 04.02.2021 година ответното дружество „Вивус.БГ“ АД е предоставило в заем на ищцата С. И. Ж. сумата от 500,00 лева, за срок от 30 дни, при фиксиран годишен лихвен процент – 40,97 % и ГПР – 49,70 %. Общо ищцата заплатила на ответното дружество предсрочно на 04.02.2021 година сумата 613,30 лева, включваща главница, лихви и такса разглеждане.

Действителният годишен процент на разходите по договора, изчисляващ се при вземане в предвид на базови показатели: главницата по договора, срока за издължаване, договорната лихва и неустойката по договора по нормативно установената формула, посочена в Приложение № 1 към чл. 19,

ал. 2 от ЗПК надвишава значително петкратния размер на законната лихва за страната.

Горната фактическа обстановка съдът прие за установена след преценка поотделно и в съвкупност на събраните по делото писмени доказателства, кредитирани изцяло.

Установеното от фактическа страна мотивира следните правни изводи:

Предявената искова претенция за прогласяване на нищожността на Договор за кредит № 9776802018 от 04.02.2021 година, като противоречащ на императивните изисквания на Закона за потребителския кредит и Закона за защита на потребителите е допустима, а разгледана по същество е изцяло основателна.

От събраните по делото писмени доказателства по безспорен и категоричен начин се установи и доказва, че между страните е възникнало правоотношение по договор за потребителски кредит, като ищецът е получил в заем сумата 500 лева, а е върнал на ответника - кредитор предсрочно сумата 613,30 лева.

Ответникът е небанкова финансова институция по смисъла на чл. 3 ЗКИ, като дружеството има правото да отпуска кредити със средства, които не са набрани чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства. Ищецът е физическо лице, което при сключване на договора е действало именно като такова, тоест страните имат качествата на потребител по смисъла на чл. 9, ал. 3 ЗПК и на кредитор съгласно чл. 9, ал. 4 ЗПК. Сключеният договор по своята правна характеристика и съдържание представлява такъв за потребителски кредит, поради което за неговата валидност и последици важат изискванията на специалния закон - ЗПК.

Съгласно чл. 22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7 - 12 и т. 20, чл. 12, ал. 1, т. 7 - 9 ЗПК, договорът за потребителски кредит е недействителен и липсата на всяко едно от тези императивни изисквания води до настъпването на тази недействителност. Същата има характер на изначална недействителност, защото последиците ѝ са изискуеми при самото сключване на договора и когато той бъде обявен за недействителен, заемателят дължи връщане само на чистата стойност на кредита, но не и връщане на лихвата и другите разходи.

От анализа на събраните по делото доказателства се установява наличието на твърдяното в исковата молба основание за недействителност на договора за кредит, свързано с изискването на чл. 11, ал. 1, т. 10 ЗПК за посочване на общата дължима сума. Същото е въведено, за да гарантира, че потребителят ще е наясно по какъв начин се формира неговото задължение. В тази връзка следва да се отбележи, че ГПР представлява вид оскъпяване на кредита, защото тук са включени всички разходи на кредитната институция по отпускане и управление на кредита, както и възнаградителната лихва. Затова е необходимо в ГПР да бъдат описани всички разходи, които трябва да

заплати длъжника, а не същият да бъде поставен в положение да тълкува клаузите на договора и да преценява кои суми точно ще дължи. В конкретния случай ГПР не отговаря на законовите изисквания, защото в договора за кредит е посочено единствено, че той е във фиксиран размер от 49,70 %. Действителният ГПР по процесния договор е значително и несъмнено в много по-голям размер. Поради това е надвишен максималния праг на ГПР, установен в чл. 19, ал. 4 от ЗПК. По изложените съображения процесния договор за потребителски кредит е недействителен на основание чл. 22 от ЗПК и следва да бъде прогласена неговата нищожност, като по тази причина е безпредметно да се обсъждат останалите доводи на ищцовата страна за недействителност.

Поради основателността на главния иск за нищожност на договора за заем е основателна и претенцията по чл. 55, ал.1 предл. 1 от ЗЗД, вр. с чл. 23 от ЗПК, вр. чл. 22 от ЗПК за заплащане на сумата 113,30 лева. Съгласно чл. 23 от ЗПК, когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. С плащането от ищцата на суми над получената главница в размер на 613,30 лева е налице неоснователно обогатяване за ответника със сумата 113,30 лева. Поради това осъдителния иск следва да се уважи, като се присъди и претендираната законна лихва, считано от 28.12.2023 година до окончателното изплащане.

По правилата на процеса на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените от него разноски по делото за заплатена държавна такса от 109,20 лева.

На основание чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата в полза на адв. М. по посочената в исковата молба банкова сметка следва да се присъди адвокатско възнаграждение за указана безплатна правна помощ на ищеца в размер на 960,00 лева.

За да формира извода си относно така присъжданите разноски, възраженията на ответника в тази насока са приети за неоснователни.

Ръководен от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА нищожността на Договор за кредит № 9776802018, сключен на 04.02.2021 година, действащ между „ВИВУС.БГ“ ЕООД, ЕИК: 202393458, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н Лозенец, ул. Димитър Хаджикоцев № 52-54 и С. И. Ж. с ЕГН: ***** с адрес: гр. ****, на основания чл. 22 от ЗПК във връзка с чл. 26 от ЗЗД, поради противоречие на закона.

ОСЪЖДА „ВИВУС.БГ“ ЕООД, ЕИК: 202393458, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н Лозенец, ул. Димитър Хаджикоцев № 52-54 **ДА ЗАПЛАТИ** на С. И. Ж. с ЕГН: ***** с адрес: гр. **** сумата **113,30 лева** /сто и тринадесет лева и тридесет стотинки/, представляваща недължимо платена сума по Договор за кредит № 9776802018, сключен на 04.02.2021 година, ведно със законната лихва върху нея, считано от 28.12.2023 година до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА „ВИВУС.БГ“ ЕООД, ЕИК: 202393458, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н Лозенец, ул. Димитър Хаджикоцев № 52-54 **ДА ЗАПЛАТИ** на С. И. Ж. с ЕГН: ***** с адрес гр. **** сумата **109,20 лева** /сто и девет лева и двадесет стотинки/, представляваща разноси по делото.

ОСЪЖДА „ВИВУС.БГ“ ЕООД, ЕИК: 202393458, със седалище и адрес на управление: гр. София, р-н Лозенец, ул. Димитър Хаджикоцев № 52-54 **ДА ЗАПЛАТИ** на адв. Д. В. М. от АК - Пловдив по банкова клиентска сметка, открита на основание чл. 39 от ЗА с IBAN: ***** сумата **960,00 лева** /деветстотин и шестдесет лева/, представляваща адвокатско възнаграждение за указана безплатна правна помощ на ищеца.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Окръжен съд-Сливен в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Сливен: _____